

проектів. Експерти вказали на наступні проблеми, вирішення яких може підвищити ступінь державної підтримки молодих підприємців: відсутність будь-яких спеціальних пільг для молодих підприємців в порівнянні з іншими учасниками малого і середнього бізнесу; консультації, як правило, є платними, а тому мало доступними для молодих підприємців; державні інструменти підтримки не знаходять реального втілення в реалізованих підприємницьких проєктах молоді.

У блоці «Інформованість підприємців про державні інструменти підтримки» (5,14) експерти відзначили широкий спектр можливостей отримання інформації про державні інструменти підтримки: веб-ресурси, реклама, ярмарки професій, вакансій тощо, проте, молоді люди можуть бути слабо обізнані з-за своєї громадянської і соціальної пасивності, відсутності мотивації.

УДК 378:004

М.А. Голованова, канд. техн. наук, доц. (*НАКУ «ХАІ», Харків*)

ЦИФРОВІ НАВИЧКИ ЯК СКЛАДОВА ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

В епоху, ознаменовану наростаючим процесом діджиталізації вищої освіти, розвитком нових технологій, диверсифікацією профілів студентів, роль університету, покликаного викладати дисципліни, здатні протистояти викликам ХХІ ст., стає все більш важливим.

Розглянемо значення цифрових навичок та їх місце в системі якості вищої освіти. В останні роки розвинуті країни здійснили значні інвестування в цифрову інфраструктуру освіти та навчання, але слід зазначити, що значні диспропорції зберігаються як між країнами, так і всередині кожної країни.

Питання цифрових навичок у цьому контексті набуває вирішального значення не лише тому, що це дає можливість якісного розвитку усій системі освіти, а й тому, що відсутність цифрових навичок сьогодні є проблемою для всього європейського населення (понад 15% студентства не має базового рівня цифрових навичок).

Одним із найважливіших викликів є зміна системи освіти, яка вимагає більше навичок та компетенцій, щоб мати можливість реалізовувати свої громадянські права, грати активну роль і тим самим стимулювати соціальний, економічний та екологічний прогрес. Сьогодні освітні системи стають дедалі фундаментальними для економіки та суспільства майбутнього, а для того, щоб бути

ефективними в контексті «четвертої промислової революції», вони повинні здійснити трансформацію до бачення «Освіта 4.0».

Серед заходів, які сприятимуть радикальній трансформації освітніх систем, слід розвивати такі, які більш пов'язані з цифровими навичками, і які останнім часом зазнали помітного прискорення. Для цього потрібно:

- сприймати цифрові навички як частину базової грамотності, а отже, цифрова освіта, медіаграмотність та критичне мислення мають стати фундаментальною для виходу на ринок праці;

- вирішити питання «конкуренції людей» з інтелектуальними пристроями та загалом з технологічними досягненнями;

- перейти на персоналізоване навчання з цифровою підтримкою замість стандартизованої масової освіти (є загроза, що прискорення цифрової трансформації освітніх систем породжує підвищений ризик розподілення нерівності та соціальної ізоляції). Економічне та соціальне майбутнє залежить від трансформації освітніх систем, а освітні системи повинні забезпечити, щоб усі однаково брали участь у соціальних змінах .

Висвітливо деякі загальні зміни у змісті навчання та навчальному досвіді: 1) що стосується змісту навчання, то здобувачі вищої освіти повинні оволодіти навичками «глобального громадянства», інноваціями та креативністю, технологіями та міжособистісними навичками; 2) з точки зору досвіду навчання – навчання має стати персоналізованим шляхом сприяння самонавчанню, доступності та інклюзивності, обґрунтованості проблем та співпраці впродовж життя; 3) у контексті «Освіта 4.0» важливо стримувати на першому плані ризик розриву нерівності та соціальної ізоляції та одночасно розробляти політику, яка адекватно передбачає різні альтернативні сценарії на майбутнє, дозволяючи таким чином освітнім системам ефективно реагувати до передбачуваних викликів.

У контексті вищезазначеного можна говорити про такі аспекти підвищення якості вищої освіти:

- 1) *оцінювання* – перехід до навчальної програми, орієнтованої на навички, вимагає більш широкої перспективи оцінювання, яка охоплює знання, навички та позиції, такі як вирішення проблем, критичне мислення, цифрова грамотність та соціально-емоційна компетентність. У той же час відбувається дифузія індивідуалізованої оцінки підтримати персоналізоване навчання за допомогою комп'ютерних адаптивних оцінок та аналізу даних. Технологічні інновації та діджиталізація, такі як адаптивні комп'ютерні оцінки або аналіз даних, є основою для персоналізованої оцінки. На додаток до

цього, все більша інтеграція цифрових інновацій у процес оцінки, використовуючи, наприклад, такі технології, як штучний інтелект, доповнена реальність та гейміфікація;

2) *стратегія взаємозв'язку формального, неформального та інформального навчання* буде дедалі необхіднішим, особливо для задоволення зростаючого попиту на поперечні навички та дозволу визнання результатів нетрадиційних навчальних шляхів;

3) *соціальні інновації* – зростаюча увага до міждисциплінарного навчання та просування таких ключових компетентностей, як підприємництво, креативність та почуття ініціативи, а також «навчання вчитися», штовхає до впровадження соціальних інновацій в освіту.

Тому для передбачення майбутнього вищої освіти необхідно зіткнутися із викликом трансформації освітніх систем, яка розглядає цифрові інновації як фундаментальний сполучний елемент. Це, з одного боку, штовхає до прискорення процесу гнучкості та відкритості, до дедалі менш традиційного та все більш персоналізованого навчання, а з іншого – до побудови інтегрованих систем поза національних кордонів та обмежень та з урахуванням навчання впродовж життя.

УДК 371.315:37.011.32

Д.В. Горелков, канд. техн. наук, доц. (ХДУХТ, Харків)

В.М. Червоний, канд. техн. наук, доц. (ХДУХТ, Харків)

Д.В. Дмитревський, канд. техн. наук, доц. (ХДУХТ, Харків)

РОЗВИТОК ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ СТУДЕНТІВ СПЕЦІАЛЬНОСТІ «ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННА СПРАВА» В КОНТЕКСТІ ВИВЧЕННЯ ІНЖЕНЕРНИХ ДИСЦИПЛІН

Сучасний ринок освітніх послуг змушує кожний окремий навчальний заклад здійснювати ряд заходів щодо впровадження сучасних методів навчання для утримання позицій в умовах щільної конкуренції. Сучасні методи навчання передбачають не окремі кроки, спрямовані на вирішення дрібних питань, а на комплекс взаємопов'язаних дій, що дозволяють отримати очікуваний результат в короткі терміни з мінімальною витратою ресурсів різного характеру. Одним з факторів, що впливає на рейтинг і іміджевий рівень вищого